

KULTURA DOBY KONVERGENCE

Instruktor: Jaroslav Švelch

Žijeme v době, které mediální teoretik Henry Jenkins říká „kultura konvergence“. Nová média koexistují se starými a nevídanými způsoby se doplňují. Obsah mediálních frančíz se rozprostírá v mnoha rozdílných oblastech mediální krajiny. I v mainstreamové zábavní produkci vznikají díla, která jsou daleko komplikovanější, než na ta, na které jsme byli zvyklí, a předpokládají, že o nich budeme vyhledávat informace a přistupovat k nim jako aktivní uživatelé, nikoli pasivní diváci. Tento kurz se bude zabývat kulturními a sociálními aspekty mediálních technologií, které akcentují participaci uživatelů. Osvětlí, jakým způsobem se na Internetu prosazuje "kolektivní inteligence" (Lévy) a jak vznikají a zanikají komunity soustředěné kolem mediálních obsahů (Jenkins). Zaměří se na estetické důsledky změny recepce i produkce, včetně uživatelsky generovaných obsahů, internetových memů, fan fiction, moddingu, remixové kultury a transmediálních obsahů. Bude se tázat po novém vztahu mezi producenty a konzumenty mediálních obsahů a novými přístupy ke tvorbě mediálních textů. Zhodnotí také možné přínosy sociálních sítí a „zasítované společnosti“ jako takové pro fungování demokratické společnosti (Sunstein, Benkler).

Kurz bude probíhat formou přednášky provázené diskusemi (seminář není oddělený od přednášky). Od studentů se bude vyžadovat solidní účast, živá a inteligentní aktivita v diskusích a schopnost číst odborné texty v angličtině. K úspěšnému ukončení předmětu je třeba 1. být připravený/a na diskusi četbou zadané literatury a interakcí se zadanými médii; 2. připravit krátký příspěvek na blog předmětu o zajímavém fenoménu, které souvisí s tématem konvergence; 3. napsat cca. 10-15 stran dlouhou práci na téma z týchž oblastí. (Místo práce je možné vypracovat praktický projekt plus krátkou teoretickou stat'). Následuje seznam témat přednášek a orientační seznam literatury.

1. Přehled teorií o vývoji médií

Hýbeme médií, nebo ona hýbají námi? Kdo rozhoduje o tom, jak se komunikuje? Nejdříve musíme prozkoumat paradigmatu mediální historie: technologický determinismus a sociální konstruktivismus.

The Playboy Interview: Marshall McLuhan. 1994. <online:
<http://www.columbia.edu/~log2/mediablogs/McLuhanPBinterview.htm>>

Bijker, W. – Pinch, T. 1989. *The Social Construction of Facts and Artifacts*. In *Social Construction of Technological Systems*. Cambridge: MIT Press.

2. Konvergence v historii

„Mylná představa o černé skřínce“. Technologická konvergence. Skrytá historie tisku: zavádění obrazu do knihtisku (Ivins). Počítač jako médium na uchování a provádění algebraických procesů. Velmi stručně o digitalizaci (Manovich) a remediaci (Bolter a Grusin). Multimédia. Sítě a Web 1.0. Kulturní konvergence. Práce Ithiela de Sola Poola o společenském dopadu technologické konvergence. Stručné dějiny participace. Fanouškovské komunity. Web 2.0.

Ivins, W. I. 1969. *Prints And Visual Communication*. Cambridge: The MIT Press.

Bolter, J. D. – Grusin, R. 2000. *Remediation: Understanding New Media*. Cambridge: The MIT Press.

3. Transmédia

Transmédiá – adaptace – frančiza. Intertexty a metatexty (Kristeva, Genet). Akční figurky a zábavní parky. Bible a komiksy. Pán prstenů a „sekundární světy“. Twin Peaks a aktivní publikum. Matrix. Diskuse o transmédiích: Jenkins, Bordwell, Geoff Long (negative capability) ad. „Nová televize“ (Mittel).

Jenkins, H. *The Frodo Franchise*.

http://www.henryjenkins.org/2007/08/the_frodo_franchise_an_intervi.html

Jenkins, H. 2009. *The Aesthetics of Transmedia*. In *Response to David Bordwell*.

http://henryjenkins.org/2009/09/the_aesthetics_of_transmedia_i.html

Jenkins, H. 2006. *Convergence Culture*. New York: NYU Press.

4. Kolektivní inteligence a metadata, sdílení obsahu

Idea kolektivní inteligence (Lévyho dosažitelná utopie). Dějiny metadat. Vzrůst důležitosti metadat. Třídění, kategorie, „folksonomie“. Problémy: metacrap. Crowdsourcing. Sdílení obsahů. Právní kontroverze. Efekt Battle Star Galaktiky.

Piracy Lead To Less Crap, Says Bittorrent Founder. <http://torrentfreak.com/piracy-leads-to-less-crap-says-bittorrent-co-founder-081109/>

Doctorow, C. 2001. *Metacrap*. <http://www.well.com/~doctorow/metacrap.htm>

Doctorow, C. 2004. *NYT Discovers the Plam Pilot Phenomenon*.

<http://www.boingboing.net/2004/01/28/nyt-discovers-the-pl.html>

5. Změna postavení publika a „produžívání“

Formy participace publika. „Produžívání“ a kolektivní tvorba obsahu. Idea open source, Wikipedia. Publikum jako levná pracovní síla.

Terranova, T. 2003. *Free Labor: Producing Culture for the Digital Economy*. Online:

<http://www.electronicbookreview.com/thread/technocapitalism/voluntary>. Cit. 10. 4. 2008.

O'Reilly, T. 2005. *What is Web 2.0?* <online:

<http://www.oreillyn.com/pub/a/oreilly/tim/news/2005/09/30/what-is-web-20.htm>>

Bruns, A. 2008. *Blogs, Wikipedia, Second Life, and Beyond: From Production to Prodisage*. New York: Peter Lang.

Vybrané články. *Journal of Transformative Works*. Vol. 3. 2009.

<http://journal.transformativeworks.org/index.php/twc/issue/view/4>

Vybrané články. *International Journal of Cultural Studies*. 2009. Co-Creative Labour. Vol. 12, No. 5.

6. Sociální sítě

Idea sociálních sítí (six degrees of separation). Sociální síť jako médium.

boyd, d. - Ellison, J. 2007. *Social Network Sites: Definition, History, and Scholarship*.

<http://jcmc.indiana.edu/vol13/issue1/boyd.ellison.html>

7. Internetová kultura, virální média a „memy“

Internetová kultura, internetové memy. Virální marketing, ARG. YTMND, YouTube, LOLcatz. Kritika: problém dominantního jazyka, problém sebestřednosti. Nečekaná spojení. Kolize starých a nových médií. Sublime Stitching. Žánry v internetové popkultuře.

YTMND.com, LOLcatz.com, SublimeStitching.com, vyhledat “Crank That” na Youtube,

Jenkins, H. *If it doesn't spread, it's dead.*

http://henryjenkins.org/2009/02/if_it_doesnt_spread_its_dead_p.html

8. Participace a demokratická diskuse

Decentralizace zpravodajství? Agregace zpravodajství. Blogosféra. Informovanost a participace. Dva pohledy na budoucnost demokracie na Internetu. Modely: liberální individualismus, komunitarismus, poradní demokracie (Dahlberg). Dvě soupeřící prognózy: “bohatství sítě” (Benkler) či balkanizace politického života (Sunstein). Podoby on-line diskuzí.

Dahlberg, L. 2001. *Democracy via Cyberspace: Mapping the Rhetorics and Practices of Three Prominent Camps in New Media & Society 2001*, vol. 3. London: Sage.

Benkler, Y. 2006. *The Wealth of Networks: How Social Production Transforms Markets and Freedom*. New Haven: Yale University Press.

Sunstein, C. 2006. *Infotopia: How Many Minds Produce Knowledge*. New York: Oxford University Press.